

Форма-та и объемъ-тъ на понятія-та често се измѣняватъ. — Объемъ-тъ на едно понятіе, тогава се промѣнува, кога, или мы извадимъ нѣкой отъ сѫществуемы-тъ въ него бѣляцы, или пѣкъ прибавимъ и присъединимъ къмъ понятіе-то единъ новъ бѣлягъ. — Правила-та, спорядъ които се опредѣляватъ промѣнуванія-та на форми-тъ или на объемъ-тъ на понятія-та називаватъ се *закони родошворенія и видошворенія*; а тѣ, отъ които разумъ-тъ се управлява въ промѣнуванія-та на съдѣржанія-та понятій, искъстни сѫ подъ име-то законовъ *извлечениія и ограничениія*.

Извлѣченіе и ограничение на понятія-та.

§. 27.

Отъ съдѣржаніе-то на нѣколко понятія разумъ-тъ може да намѣри вещество щото да состави и образува отъ него новы понятія. — Средство-то, чрезъ кое-то онъ въ такжъ случаѣ дѣйствова, називавасе извлечение или ограничение на онова, щото е вѣчъ разбрано и прѣто като едно понятіе.

Извлѣченіе-то на едно понятіе состои въ това, че мы, за да опредѣлимъ по отъ близо нѣкой общий бѣлягъ, който е свойственъ и принадлежи на много понятія, извлечамы го отъ тия понятія, разглѣдвамы го отдельно, и го опредѣляемы; чрезъ тойзи способъ разумъ-тъ се отдѣля отъ всичко вещественное, (матеріалное) и най сетьнѣ дохожда до най простое и идеальное сѫщество, кое-то вѣчъ не съдѣржя нищо въ себе си но подъ себе си; и въ форми-тъ пространства и времени не е вѣчъ друго, освенъ вещественное (онтологическое) сѫщество. Такива извлечени или отвлечени сѫщества носятъ се въ разумна-